

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadružni dom — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 36.

Sobota, 6. maja 1933.

Leto VIII.

Problem matere in otroka.

O problemu matere in otroka se v svetovni literaturi gromadijo spisi in propaganda. Mati spada v rodno, da rodi otroke, otroke pa naj rodi zaraditega, da — narod ne propade. V tem zmislu se danes vrši propaganda zlasti po deželah, po katerih nastopa reakcija, ki misli samo na obnove — recimo — naroda, ne misli pa obenem na to, da narod potrebuje, če se hoče obnoviti, prerediti in kulturno dvigati, tudi socialne predpogoje, to je pomočke za življenje in za zdrav razvoj in za kulturni napredek. O teh vprašanjih propagatorji pomnoževanja narodov ne govore ali kvečjemu obljublajo malenkostne premije, ki niso v nikakršnem sorazmerju z naraščanjem socialnih potreb ob številnejši in številnejši rodini.

Nikomur ne prihaja na um, da bi zagovarjal propast tega ali onega naroda. In važna je naloga, da se rodi in vzrasle zdrav, krepak narod, ker le tak se more razvijati in odločati v zgodovini. Nikakor pa ni prav in pametno, če bi kdo mislil, da se živost in zdravje naroda vrši samo potom množenja. Vrtnar, ki goji skrbno svoje rastline, preskrbi predvsem za predpogoje, v katerih se lahko rastline v njegovem vrtu razvijajo. Enako so tudi za razvoj človeške družbe socialni predpogoji bistveno vprašanje.

Današnje razmere pa, žal, v tem pogledu niso ugodne. Žena je ali delavka ali pa sužnja socialnih razmer. Večina delavskih rodbin živi v skromnih razmerah, rodbine z večjim številom članstva pa v večji ali manjši bedi. Iz bednih razmer pa ni pričakovati zdravega naraščanja.

Socialne razmere so danes take, da se rodbine boje otrok, ker jih ne morejo preživljati. Ni zasluzka, ni dela. Kako je materi pri srcu, če vidi svoje otroke stradati in če obenem še ve, da bodo ti ljubljenci najbrže stradali tudi, ko dorasejo, če prej ne opešajo in pomrjo. V breme so otroci rodbini in potem vse življenje sebi in drugim, ker socialni predpogoji za njih razvoj niso zdravi.

Že stari narodi so omejevali porode. Današnja družba, zlasti bogata, dela isto. Doba, morda tudi kulturni razvoj prinaša strah pred otroki to s seboj in se ne da odpraviti drugače, kakor če bi se izpremenil gospodarski sistem, ki bi jamčil socialne pogoje vsej družbi.

Zato je vprašanje otrok danes socialno in v veliki meri tudi higiensko vprašanje.

Vemo, da se taka vprašanja ne dajo rešiti v štiriindvajsetih urah. Ali vprašanje je tako aktualno, da bi se morala zakonodaja prav resno baviti z njim. Odpravljanje plodu in zabranjenje nosečnosti bi se moralo urediti zakonito. Pri določevanju mej teh zakonskih določb bi morale prihajati v poštev poleg hereditarnih in drugih duševnih in telesnih betežnosti predvsem tudi socialne razmere v rodbini in v družbi sploh. Zakaj, če predpogojev ni, je povsem naravno, da mora človeštvo propadati in hirati, zaradi socialnih razmer zapasti še bolj v vse one naboglenosti, ki jih je že doslej povzročila naša nepopolna človeška družba.

Vsa javnost naj ve, da so socialne razmere termometer za zdravje in zdrav napredek človeške družbe, za bodočnost narodov. Nič drugega!

Udarec po delavskih organizacijah v Nemčiji.

Kdor je čul Hitlerjev govor, je takoj vedel, da kancler ni prijatelj delavstva. Hitler je, preden je prišel do političnega vpliva, govoril o socializaciji podjetij, industriji, bank itd. Mnogo je govoril o teh problemih, ki jih je pa v svojem govoru prvega maja takorekoč zamočil. Zakaj oblast ima, zato lahko dela v interesu tistih, ki so ga plačali in pozvali, da jim pripori absolutistično diktatorsko oblast.

Ironija je! Bridka ironija. Prvega maja slavi kancler »nemško delo«, a že dne 2. maja se polasti vseh delavskih domov in vseh delavskih organizacij, pri čemer je prizadetih nad tri milijone organiziranih delavcev in nameščencev v Nemčiji.

Tako socializira fašizem v Nemčiji delavske ustanove, pusti pa izkoriščevalce pri miru. Ta socializacija delavstva pomeni, da se prične v Nemčiji nova doba za delavstvo, v kateri postane delavec suženj brez pravic, last podjetništva, kateremu mora služiti.

Na dan prvega maja se je vršila agitacija za pridobitev delavstva. Že drugi dan pa je z odobrenjem Hitlerja in pod vodstvom dr. Leya posebna komisija prevzela po vsej Nemčiji domove strokovnih organizacij, vse pisarne in vse liste, ki so pripa-

dali svobodni strokovni zvezi. Fašisti so zaplenili tudi vse blagajne, delavsko banko ter sploh vse ustanove in prisilili funkcionarje, da so prenehali s poslovanjem.

Obenem je fašistična vlada zaprla tudi nad petdeset oseb. Med njimi se nahaja 28 predsednikov zvez, 12 vodilnih organizatorjev, dva vodilna uradnika delavske banke in trije uredniki strokovnih listov. V zapor je moral tudi predsednik svobodne strokovne zveze s. Leipart, strokovničar Grassmann in socialno-demokratski poslanec in bivši državni gospodarski minister Wissel.

Ta udarec je vlada izvršila popolnoma nenadno, čeprav so strokovne organizacije izjavljale, da hočejo ostati lojalne napram režimu in da hočejo čuvati le interese delavstva v socialnopolitičnem pogledu.

Enako kakor politične liste, je režim prepovedal tudi vse svobodne strokovne časopise.

Neverjetno je, da bi nemško delavstvo moglo prenesti vse težke udarce. Nagli udarci so sicer presežili, toda trajno taka reakcija v kulturni državi ne bo mogoča. Ne čudimo se, če mednarodni politiki meščanske sorte napovedujejo katastrofalen polom te politike.

Hitler in prvi maj.

Njegov socializem je razočaranje naroda. — Njegova socializacija — za-
sužnje delavstva.

Dne 1. maja je imel kancler Hitler programatični govor v Tempelhofskih prostorih v Berlinu. V svojem govoru se je pa dotaknil le nekaterih vprašanj bolj platonično kakor resno. Hitler želi, da bi se pobratili industriji, bankirji in drugi taki ljudje z delavci in nameščenci. Govoril je o prisilnem delu, o podjetniški inicijativi, o preskrbi dela in o obretnem oderuštvi. Glavni ogenj je pa naperil proti inozemstvu. Nikdar ne bomo izvedeli, kaj so rekle množice delavstva, ki so se prisiljeno in neprisiljeno udeležile te proslave. Časopisje je zatrto, kritika nedopust-

na. Hitler je pač afirmiral svoj program s tem, da hoče podpreti podjetništvo največjega kalibra, da pa noče delavstvu naložiti obvezno delo, da ga »nauči delati vse«, kakor je rekel, ter obenem namigaval, da hoče razdreti delovne pogodbe, ki kršijo »prijateljstvo« med delodajalci in delavci.

Slovesnost je bila prirejena z velikansko pompom, kanclerjev govor pa je bil stara pesem iz njegovih prejšnjih govorov, ki niso nikdar kazali prave resnobe.

Hitler kopira svojega strica v Italiji.

stvo hoče voditeljev in jih potrebuje. — Torej je narod nesamostojna čreda! Ta nazor se popolnoma sklada z nazeri vseh onih, ki ne verujejo v kulturni dvig naroda ali pa se tega boje.

Nemška GPU ustanovljena.

Nemška vlada je ustanovila tajno državno policijo, ki bo vohala po vsej državi za »slabimi« patrioti. Tak policija je nevarno orožje in postane rada nemoralna ter skuša dvigniti svoj ugled čisto z neopravičenimi denunciacijami.

Udeležite se v nedeljo, dne
7. maja ob 4. uri popoldan

javnega ženskega zborovanja

v veliki dvorani Delavske zbornice
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22A.

Zahteve žena z ozirom na materinstvo in socialne posledice.

„Gladovne stavke“.

V poljskem premogovnem revirju Dombrowa so rudarji pred nekaj tedni v enem rovu v svrhu protesta zaradi odpusta njih tovarišev pričeli s takozvano »gladovno stavko« kar v rovu, ter rekli, da ne prenehajo prej s stavko, da vodstvo obrata prekliče odpovedi. Sprejemali niso nobene hrane. S tem svojevrednim protestom so dosegli delni uspeh.

Sedaj so pričeli porabljeni ta pomoček tudi že na Čehoslovaškem. Tako je nedavno del delavstva v rovu Bilh pri Oseku ostal v rovu in šele zapustil rov, ko je bila preklicana odpoved dvema tovarišema. Isto so prakticirali nedavno rudarji v rovih »Johann-Karl« in v rovu »Sucha« v ostravskem revirju. Pri teh rovih so pa rudarji opustili namero, ko so dobili zagotovilo, da se bo ustreglo njih željam. Pri rovu »Sucha« je žandarmerija aretirala ob izhodu šest rudarjev zaradi javnega nasilstva.

Gladovne stavke so razumljive, če pomislimo na obupno razpoloženje med rudarji, nikdo pa naj bi se ne varal, da ima to »bojno sredstvo« praktično vrednost. Učinkuječi pomočki v boju proti odpustom so samo zahteve strokovnih organizacij, to so skrajšanje delovnega časa, ureditev trga, ustanovitev posredovalnic dela, izgradba dobre socialne politike itd. Le to praktično delo in borba za doseg programatičnega cilja strokovnih organizacij utegne današnji položaj delavstva omiliti.

Prvi maj v Avstriji

je potekel popolnoma brez vsakih incidentov. Tako poroča meščansko časopisje in istočasno pristavlja, da je to najbolj razvidno iz tega, ker je bilo samo deset ranjenih in ena oseba ubita. Aretiranih je bilo nad 300 oseb. To imenuje meščansko časopisje popolnoma v miru in brez incidentov. To je bilo letos, ko se je prvi maj praznoval v znamenju jeklenih čelad, bodečih žic, strojne in celo topov. Prejšnja leta pa, ko so socialisti smeli 1. maja svobodno prirejati shode in obhode, pa ni bilo nič mrtvih, ne ranjenih in ne aretiranih in vendar se hvali buržuazija, da je bil to zopet prvi mirni prvomajski praznik po vojni.

Cela prvomajska mobilizacija je stala vlado par milijonov šilingov, ki bi si jih lahko prihranila, vendar v tem oziru ne pozna štednje, raje znižuje plače nameščencem. Kljub temu pa so dunajski socialisti pokazali, da živi v njih še nezlomljen duh, dokazali pa so tudi svojo zrelost in disciplino, ker se niso pustili izzvati z vladno provokacijo. Na zborovanju v Stadionu je bilo nad 300.000 poslušalcev in tudi organizirani sprehodi po dunajskih ulicah v dopoldanskih urah so bili zelo učinkoviti.

V provinci je pa v več mestih prišlo do hudih spopadov in je vlada precej v skrbeh, ker se je izkazalo, da razpolagajo marksisti kljub zaplombam še z velikimi količinami orožja.

Hitler in strokovne organizacije.

Krupp in Hitler.

Kancler Hitler izjavlja, da je nastop proti strokovnim organizacijam — borba proti marksizmu!

Kancler Hitler se je razgovarjal s Kruppom in drugimi kapitalisti.

Kaj so obravnavali, ni znano. Fašistični listi trdijo, da pride reforma akcijskih družb, koncernov in bank. Toda ti zavodi bodo ohranili svoje privilegije, dočim je vlada delavstvu pograbilna vse sadove dolgoletnega dela in ga uvrstila v kategorijo sužnjev režima in kapitalizma.

Sklepi železničarske konference v Zagrebu

Konferenca železničarskega osebja, ki se je vršila dne 23. aprila 1933 v Zagrebu, in smo o njenem poteku že poročali, je sklenila tudi nekatere resolucije, iz katerih objavljamo samo najvažnejše sestavke.

V splošni resoluciji zahteva konferenca izboljšanje neznosnega položaja, v katerega je zašlo delavstvo vsled redukcije plač in okrnjenja ostalih pravic tekom zadnjih petih let.

Delavstvo zahteva:

da predloži vlada načrt zakona o minimalnih prejemkih delavskega osebja na podlagi eksistenčnega minimuma;

razširitev socialnopolitične zakonodaje in zavarovanje vseh dosedaj pridobljenih pravic;

priznanje pravice združevanja železniškemu osebju v isti izmeri, kakor je priznana ostalemu delavstvu;

izvedbo volitev delavskih zaupnikov v železniških obratih v smislu zakona o zaščiti delavcev;

vpustitev popolne avtonomije bolniškega fonda državnega prometnega osebja in podreditev istega nadzorstvu ministrstva za socialno politiko, vplačilo zneska 35 milijonov dinarjev bolniškemu fondu, katere dolguje prometno ministrstvo na prispevkih;

najstrožje izvajanje zakona o 8 urnem delavniku. Vse nadure se mora plačati s 50 oziroma 100 odstotnim poviškom;

uvodbo zavarovanja zoper brezposelnost in razširitev sedaj obstoječega skrbstva za brezposelne tudi na železniško delavstvo;

uvodbo 6 urnega delovnika ob nezmanjšanih plačah in svrhu omiljenja brezposelnosti in krize;

zaščito delavcev po istem principu, kakor se je zaščitilo kmeta.

Konferenca nadalje poziva ministrstvo za socialno politiko, da naj pozove pri izdelavi pravnih uredb in zakonov, ki urejajo delovne pogoje, pravice in dolžnosti osebja državnih prometnih naprav k sodelovanju tudi predstavnikov Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije.

Nadaljnja resolucija govori o vprašanju starostnega zavarovanja železniškega delavstva. Dosedanji pravilniki o pomožnem osebju so starostno zavarovanje delavstva postabljali, zlasti s podaljšanjem starostne dobe za dosego polne penzije, ter z uvedbo naknadnih vplačil za ves čas prejšnjega članstva. Zlasti je glavna hiba pravilnika v tem, da je samouprava fonda okrnjena in da je fond pravzaprav popolnoma pod vplivom in upravo delodajalca samega.

Kljub visokim prispevkom pa ne nudi zavarovanje zadostne penzije in tudi sicer niso dajate fonda zadovoljive.

Konferenca zahteva: avtonomijo fonda s paritetno upravo, čas za pridobitev pravice na polno penzijo naj se določi na 25 oziroma 30 let članstva. Do ureditve vseh vseh vprašanih starostnega zavarovanja naj se odredi kot prispevek delavca le 2% njegovih prejemkov. Imovina prejšnjih penzijskih in provizijskih fondov naj se prenese kot osnovna glavica v novi penzijski fond, ter istočasno računata vse prejšnje članstvo v novi fond brez vsakega doplačila.

Spomladansko blago

kupite dobro in po ceni samo v

J. Trpinovem bazarju

Doma in po svetu.

Vpokojeni železničarji in kuluk. »Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije« nam sporoča: »Svoječasno ste objavili pritožbo radi plačevanja kuluka po upokojenih delavcih, ki morajo plačati kot kuluk eno desetino svoje mesečne pokojnine ter plačajo tako po Din 100.— in več kuluka. Zaprošili smo gradbeno ministrstvo za tolmačenje zakona o samoupravnih cestah glede plačevanja kuluka za one upokojene delavce, ki prejemajo pokojnino v globalnem znesku. Sedaj smo dobili od prometnega ministrstva pod št. G. U. br. 464-33 rešitev, ki jo je izdalo gradbeno ministrstvo in ki odreja, da plačujejo upokojeni delavci, ki prejemajo penzijo v globalnem znesku, t. j. v enem znesku brez kakih draginskih ali rodinskih doklad, kuluk na podlagi davka po tabeli iz § 40 zakona o samoupravnih cestah. S tem je zadeva za upokojene delavce ugodno rešena, ker bodo plačali kuluk le na podlagi uslužbenega davka in ker pri pretežni večini delavcev ta davek ne presega Din 14.— mesečno, bodo vsi ti delavci plačali kot kuluk le Din 15.— letno, a oni upokojeni delavci, ki imajo večje pokojnine pa bodo plačali kot kuluk največ Din 30.— letno. Sporočamo Vam to odločitev, da jo objavite v listu (Odlok gradbenega ministrstva ima št. 9559 od 7. IV. 1933). Istočasno Vam sporočamo, da smo napravili na Dravsko finančno direkcijo vlogo, da preveč odtegnjene zneske za leto 1933 povrne.

Zabava v korist ruskih emigrantov v Ženevi. V Ženevi so ruski begunci priredili slavnost v prid ruskim emigrantom. Pokroviteljstvo te prireditve je prevzel jugoslovanski delegat v Ženevi g. Konstantin Fotić.

Oklic prvega maja na Čehoslovskem. Predsednik čehoslov. soc. demokracije poslanec s. Hampel je izdal za prvi maj oklic, v katerem opozarja, da meščanske stranke zahtevajo, da naj se socialna demokracija izrine iz političnih institucij, da bo desnica lažje vladala. Socialni demokrati imajo pravico soodločevati, zato se ne bodo umaknili. Kdor bi hotel to, da se umakne, ta se bo lotil temeljev države. Najodločnejše se bomo uprli, če bi se hotelo v tej republiki voditi z diktaturo boji proti socializmu.

Na Češkem je poteklo praznovanje 1. maja popolnoma mirno. V vseh večjih krajih so češki in nemški socialni demokrati priredili veličastne manifestacije. V Marijinih Laznih so nemški nacionalni socialisti skušali motiti socialnodemokratski shod, pa je policija vse aretirala.

Poslanec s. Pohl umrl. Čehoslovski poslanec Adolf Pohl, član nemške soc. dem. stranke je umrl v nedeljo, dne 30. aprila t. l. v Turnu za vnetjem rebrenice. Pohl je bil predsednik rudarske unije in je bil star 59 let. Naj počiva v miru!

Rojstno hišo Karla Marxa v Trieru so te dni zasedli nacionalni socialisti in izobesili na njej zastavo s kljukastim križem. Ves kulturni svet se boji, da bodo uničili tudi Marxov muzej, ki je nameščen v tej hiši.

»Praznik dela« pod policijsko stražo. V Berlinu so Hitlerjevci priredili mnogo ropotanja v proslavo »praznika dela«, ki je bil pravzaprav manifestacija fašizmu. Ogromne so bile priprave in vso prireditev je — stražilo nad 13.000 hitlerjevih napa-

dalnih čet. Hitler je na tem zastraženem slavlju govoril o svojem socialnopolitičnem programu, ki ga hoče rešiti s kapitalističnimi gospodarskimi »petletnicami«. — Z namenom slavlja soglašata tudi berlinski škof Schreiber.

Rudniška nezgoda v Nemčiji. V Porenju v rudniku Matije Stinnesa pri Karnapu se je pripetila dne 29. m. m. eksplozija plinov, ki je zahtevala 7 smrtnih žrtev. Dva rudarja pa sta bila težko ranjena.

Kako nemška oblast zaupa narodu. Pri proslavi dela v Nemčiji je bilo prepovedano slaviti Hindenburga in vladne predstavnike z obmetavanjem s cvetjem. Oblasti so se bale, da bi se kdo zmotil in metal neprimerne predmete.

V Breslavu v Nemčiji so zaplenili v raznih komunističnih organizacijah 150 meterskih centov literature in letakov.

Tudi starim ženam in vdovam ne priznanašajo. V Peterzellu v Schwarzwald so nacionalni socialisti aretirali v njenem domu vdovo umorjenega Kurta Eisnerja, ki je bil leta 1919 ministrski predsednik sovjetske republike Bavarske in ki ga je ustrelil znani grof Arco. Vdova je živela popolnoma ločena od sveta in se ni bavila s politiko, zato je tembolj neumljivo, čemu je treba staro ženo mučiti po ječah.

Na Holandskem vlada velikansko ogorčenje napram Nemcem. Prvega maja je bilo po raznih krajih napadenih in pretepenih 40 Nemcev, med njimi tudi predsednik holandskih nacionalnih socialistov.

V Bruslju so na nemškem konzulatu demonstranti sneli zastavo s kljukastim križem in so jo sežgali. Konzularne nameščence, ki so hoteli posredovati, so pretepli in pobili vse šipe na poslopju.

Na Danskem in Norveškem so 1. maja demonstranti odstranili razposlopij nemških zastopstev zastave s kljukastim križem in so jih uničili.

Neprijeten govor. Švedski trgovinski minister Eckman je na nekem shodu prvega maja v zelo ostrih besedah obsodil nacionalistično politiko Nemčije. Radi tega je minister

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori takoj svojo dolžnost!

Göbbels pri švedski vladi »protestiral«.

Bombe v Čikagu. Prvega maja je v Čikagu na različnih krajih istočasno eksplodiralo pet bomb, ki so napravile veliko škodo. Eksplozije so povzročili najbrže anarhisti.

Posnemajte! S. Eržen Franc iz Rimskih Toplic je daroval za tiskovni sklad Din 10. Iskrena hvala!

Strokovno gibanje.

Prevelike plače imajo! V »Slovenskem Narodu« čitamo, da je imelo svoj občni zbor neko društvo zasebnih nameščenecv v Ljubljani. O poteku obnega zbora se poroča, da isti »ni bil dovolj dobro obiskan«, čeprav je bil mali prostor dobro zaseden. O delu nekega odseka se pa poroča zopet, da »sestev je bila obilna, žetev pa slaba«. »Začel je prireditelj predavanja, za katera se pa trg. pomočniki tudi niso zanimali ter je bila prvič tako slaba udeležba, da predavanja ni bilo.« Prireditelj so tudi izlet, »ki se ga je pa udeležil samo odbor«. Iz takih in podobnih poročil vidimo res lepo sliko delovanja tega društva. No, to, pa četudi bi bilo malo drugače, nas ne bi vznemirjalo. Kolosalne zahteve pa so postavili v svoji resoluciji, katera je bila sprejeta »soglasno«. In pravilo med drugim: »Z zakonom naj se določi maksimalne plače nameščenecv.« Mi pravimo, klobuk z glave pred tako zahtevo »organiziranih zasebnih nameščenecv«. Tak položaj mora biti res idealen. Prerokujemo jim pač večjega uspeha kot si ga s takim organizatoričnim trudom upamo doseči mi, ki se borimo za uzakonjene minimalne delavske in nameščenske plače — s pomočjo svobodnih strokovnih organizacij.

Privatni nameščenci.

Ljubljana.

Javni ženski shod, ki se vrši jutri ob 4. uri popoldan v Delavski zbornici v Ljubljani, prireja Zveza delavskih žen in deklet sporazumno s še dvema sekcijama v Ljubljani z ozirom na pereči problem mati in otrok. Ta problem je važen. Po nekaterih državah (na Čehoslovskem in drugod) je že izšlo nekaj zakonov o tem, ki pa še ne odgovarjajo dobi. Potrebno bi bilo, da se to vprašanje tudi pri nas resno pretehta.

Praznovanje prvega maja se je v Ljubljani vršilo v nekaterih obratih kakor lansko leto. Posebnih prireditvev pa seveda ni bilo.

Solnčite se

pod varstvom

NIVEA KREME-OLJA.

Oboje pospešuje porjavenje kože in zmanjšuje nevarnost solnčarice. Zavidali Vas bodo za Vašo zdravo temno polt. Toda ne solnčite se z mokrim telesom in natriše si vedno poprej kožo z Nivea-kremo ali Nivea-oljem. Nivea-krema in Nivea-olja sta nenadomestljiva in jih ni mogoče ponarejati, ker samo ta dva izdelka vsebujeta encerit.

Krema: škatle Din 6.— in Din 25.—, tube Din 12.— in Din 17.—.

Mihail Zoščenko — Iv. Vuk:

Humoristično-satirične zgodbe.

33

Starka je nekoliko poplakala. Tudi oče, stari revolucionar, je imel solze v očeh. Ali bila sta za to.

Poročila sva se.

Zjutraj je šla mlada in lepa soproga na delo in ob štirih se je vračala. In v rokah je imela zabojček.

Zopet nežnosti, prosim vas, da sem moral vstati, ker me je že bok bolel.

In zopet solze sreče in medeni mesec.

In tako je trajala ta debata dva cela meseca po novem številu.

In nekega dne se je vrnila mlada in lepa soproga brez zabojčka, objokana.

»Zakaj,« sem vprašal, »jokate, ali ste, bogobvaruj, morda zabojček zgubili?«

»Ah, ne,« je rekla, »kaj — zabojček. Reducirali so me.«

»Kaj, kaj,« sem rekel. »Ni mogoče!«

»O, da, da,« je rekla.

»Dovolite, državljanka,« sem rekel, »nisem iskal dote, ali po vaši službi sem se ravnal.«

In mlada soproga je bila neutolažljiva.

»Da,« je rekla, »odpuščena sem, ker sem poročena.«

»Kako to,« sem rekel. »Potem grem, prosim vas, sam v vaš urad, in bom z ljudmi govoril. To vendar ne gre.«

V naglici sem oblekel hlače in sem šel.

Prišel sem, in šef urada je bil, kakor star revolucionar, z brado.

Obrazložil sem mu, vlačugarju, vse, kako in kaj. On pa je ostal trmoglav in je trdil, da ničesar ne ve. Govoril sem mu o doti, on pa je rekel, da se v družinske razmere ne vmešava.

Rekel sem:

»Tudi jaz sem star revolucionar, prosim vas, že pet let.«

Nato je rekel: naj bom vendar tako dober, in naj zapustim pisarno.

Poslovil sem se in šel domov. Soproga je sedela in ni jokala.

»Kaj,« sem rekel. »Tudi jokati ste nehali?«

Poročil sem vas,« sem rekel, »vi pa se reducirate?«

Prijel sem jo pod roko in sva šla k mami.

»Zahvaljujem se,« sem rekel, »za tako milost. Ducaat žlic, prosim vas, ste mi dali in mislite, da je to bogvekaj?«

No, starka, cvetka božja, je nekoliko zajokala. Tudi oče, star revolucionar, je imel solze v očeh.

»Bog,« je rekel, »je dal in bog je vzel. Mogoče,« je rekel, »boste tudi tako izhajali?«

Hotel sem očetu še eno prisoliti za te nejasne besede, ali sem se premagal. Pasja dlaka, sem mislil, bi me še spravila pred sodišče.

Pljunil sem samo na njegove dokolenke in odšel.

In sedaj sem se pustil ločiti in si iščem novo nevesto.

10. Molitev.

Lani nekoč sem prenočil pri nekem poznem kmetu in sem slišal, kako njegova žena moli.

Ko je v izbi vse utihnilo, je šla baba z bosimi nogami k ikoni, pokleknila je, se križala in križala in začela šepetati:

»Presveta mati božja, usliši me in usmili se me. Stanujem v zadnji koči v vasi.«

Dolgo se je križala in se klanjala pred ikono, prosila za razne milosti in vsakokrat dajala svoj naslov: zadnja koča v vasi.

»Babica,« sem rekel, ki je nehala moliti. »Hej, babica! Ali je res vaša koča zadnja? Zadnja koča stoji za vašo.«

»Ne,« je odgovorila baba. »To ni koča, to je staja. Bog mi je priča.«

»In vendar, babica,« sem rekel, »se lahko zgodi kakšna neprijetnost, če ni pravi naslov.«

(Dalje prihajajo.)

VII. (XIX.) delavski prosvetni večer

priredita »Svoboda« in »Zarja« v torek, 16. maja ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Ta večer bo v letošnji sezoni poslednji in bo po svoji pestrosti, lepoti in umetnosti na višini.

Sodeluje govorni zbor »Svobode«, dr. H. Tuma bo predaval o temi »Ljubezen«, del. godba »Zarja« zaigra tri nove delavske skladbe. Koncertna pevka Stefanija Vukova-Frankovska zapoje s spremljanjem radioslovenskega orkestra krasen Straussov valček z besedilom Mile Klopčiča »Pomladni glasovi« in arijo Violette iz I. dejanja Verdijeve opere Traviata. Operni pevec Pugelj zapoje več arij, kons. Roza Lubeč igra na violino, pevski zbor »Sava« pa zapoje več pesmi. Večer bo torej lep in poslednji v tej sezoni. Sodrugi zato skrbite, da bo prišlo čim več delavcev in delavk na ta prosvetni večer. Vstopnina je nizka, toliko da se krijejo stroški. Sedeži po 3 in 2 Din, stolišča po 1 Din.

(Radi tehničnih ovir se je morala prireditel preložiti na gori navedeni dan.)

Maribor.

Akademija delavskih kulturnih društev v Mariboru. Na pobudo »krajnjega« medstrokovnega odbora (Strokovne komisije) priredijo delavska kulturna društva v soboto, dne 6. maja t. l. ob pol 20. uri v unionski dvorani akademijo. Nastopila bodo naslednja društva: Pevski in tamburaški odsek pekov; Delavsko pevsko društvo »Frohsinn«; Pevski odsek »Svobode«; »Detoljub«; Govorilni zbor »Svobode«; Del. pevsko društvo »Enakost« iz Studenc; Pevski zbor »Grafike«; Godba glasbenega društva žel. del. in uslužbencev; Salonski orkester »Grafike« in Godba del. kolesarskega društva. Vstopnice v predprodaji se dobijo v knjižnici Delavske zbornice, papirnici »Ljudske tiskarne«, upravi našega lista in pri zaupnikih. Opozorjamo vse delavce in nameščence na to delavsko prireditev in jih vabimo, da si pravočasno nabavijo vstopnice.

Zanimivo predavanje. Minulo sredo se je vršilo v dvorani Delavske zbornice predavanje »Svobode«. Predaval je s. Viktor Grčar o »Strukturi našega domačega gospodarstva v ogledalo sedanje krize«. Predavatelj, ki je dober poznavalec narodnega gospodarstva, je v lahko razumljivem govoru obrazložil početke in poznejši razvoj naših denarnih zavodov, kakor tudi združništva, ki je bilo in je še danes ozko spojeno z inozemskim kapitalom, kar je rak-rana, na čemer boleha naše narodno gospodarstvo. Predavatelj se je pri svojih izvajanjih opiral na statistične podatke, zato je bilo predavanje nad vse zanimivo in poučno, le žal, da obisk ni bil povsem zadovoljiv.

Za nacionalistične demonstracije se v železniški delavnici pobirajo podpisi med delovnim časom. Znano je, kako strogo se postopa v delavnici drž. železnice napram delavcem, ki med delovnim časom zapustijo svoje mesto ali pa če se morda razgovarjajo med seboj. Te dni pa so v vozovnem oddelku in v novi delavnici zbirali nekateri goreči pripadniki »nacionalnih« na posebnih polah podpise za neko nacionalistično demonstracijo, ki se bo menda vršila v nedeljo dopoldne. Od delavcev so zahtevali, da se s podpisom obvežejo, da se bodo udeležili te demonstracije in da mora vsak posameznik priti ob pol 9. uri dopoldne na zbirališče, na prostoru ob novi delavnici v Studencih. — Zbiratelji podpisov so nemočno hodili med delovnim časom od delavca do delavca in iste nagovarjali, naj se podpišejo in udeležijo demonstracije. Radovedni smo, kaj bo ukrenilo vodstvo delavnice proti kršiteljem strogih predpisov in kaj poreče k temu žel. direkcija?

Prihodnja seja mestnega občinskega sveta se bo vršila v četrtek, dne 11. maja, ob 18. uri v mestni posvetovalnici.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Za šolsko deca kupujte le pri nas na Slomškovem trgu št. 6, trgovina Ljudske tiskarne d.d.

Trbovlje.

Dramatični odsek »Svobode« bo uprizoril v nedeljo, dne 7. maja, ob 4. uri popoldne v dvorani Delavskega doma gledališko predstavo »Dobri vojak Svejk« poseže v svetovno vojno. Priredil Ferdo Delak. Pri igri nastopijo vsi igralci in igralke ter delavska godba na pihala. Cene običajne. Predprodaja vstopnic v trgovini Delavskega doma in na dan predstave pri blagajni. Vsak, kdor se hoče enkrat pošteno zabavati, naj ne zamudi te prilike, ker mu gotovo ne bo žal.

Širite naš list!

LJUBLJANČANI

Ribnica na Pohorju.

Delavske pravde proti industrijalcu ing. Lenarčiču. Ta teden so se vršile pri okrajnem sodišču v Marenbergu ponovno razprave v tožbah dveh bivših Lenarčičevih kamnoseških delavcev proti ing. Milanu Lenarčiču, lastniku kamnoloma v Josipdolu. Delavca tožita g. Milana Lenarčiča, ki zavzema tudi razne odlične funkcije v industrijskih in drugih gospodarskih organizacijah, za plačilo zakonite odpovedne dobe radi predčasne odpusta iz službe in na plačilo 50% povška za nadurno delo. Ing. Lenarčič je imel namreč že po vpeljavi novega obrtnega zakona v svojem delovnem redu še vedno samo 8-dnevno odpoved službe, mesto 14-dnevno, kar pa je protizakonito in so radi tega bili tudi odpusti iz službe na podlagi takšnega poslovnega reda neveljavni. Nadalje je imel ing. Lenarčič v svojem industrijskem podjetju vpeljan kot normalni 9-urni delavnik. Že v drugih pravih proti lastnikom kamnolomov pa je na pritožbo zastopnika delavcev odvetnika dr. Reismanov najvišje sodišče v Zagrebu odločilo, da velja za industrijske kamnolome v Ribnici na Pohorju le 8-urni delavnik. Vsako preko 8-urno delo morajo za to lastniki teh kamnolomov plačevati delavcem poleg redne mezd še s 50% poviškom, to se pravi še poleg redne mezd polovico zraven. Če ima delavec Din 4.— na uro, mora dobiti za nadurno Din 6.—. K razpravi pred sodiščem v Marenbergu je prišel g. inž. Lenarčič tudi osebno in pred sodnikom potegnil iz žepa dr. Reismanovo knjižico »Delovno pravo« in zagovarjal svoje stališče. Razprava je bila sklenjena in bo izšla o tožbah pismena sodba, o kateri bomo potem v »Delavski politiki« obširneje poročali. — Na tem slučaju delavci najbolje vidijo, kako važno je za delavce poznanje delovnih zakonov, če se hočejo braniti pred podjetniki, ki ne držijo zakonitega delovnega časa in ne plačujejo mezd, kakor zahteva to zakon o zaščiti delavcev. Obiskujte vsled tega pridno delavska predavanja in čitajte »Delavsko politiko«, ki stalno prinaša poročila o delavskih pravih s podjetniki, ki nočejo priznavati in izpolnjevati zakonov kraljevine Jugoslavije.

Mežica.

Tukajšnja podružnica »Svobode« vpripori v soboto, dne 6. maja in v nedeljo, dne 7. maja t. l., vsakokrat ob 8. uri zvečer dramo v petih dejanjih »Rdeče rože«. Opozorjamo in vabimo vabimo vse delavce, da si gotovo ogledajo to predstavo. Videli boste v nji živo sliko iz sedanjega delavskega življenja. Zavednost in solidarnost delavcev in delavk na eni strani, ki se zavedajo, kaj je delavska organizacija in vesten zaupnik, zaslepljenost in nevednost na drugi strani, ker še vedno slepo drvi za obljubami svojih gospodarjev. Zato priporočamo vsem, da si ogledajo to predstavo.

Ptuj.

Izlet. V nedeljo, dne 7. t. m., zjutraj ob 7. uri gremo na Vurberk. Prijatelji narave na svidenje.

Razno.

Ankete. Ankete imenujemo širše seje, ki naj se posvetujejo o tem ali onem važnem vprašanju. Sedaj imamo gospodarsko, še bolj pa socialno krizo, ki posega globoko v družabno življenje. Zato imamo tudi mnogo anket, ki naj bi poiskale pot iz neprijetnega položaja. Na teh anketah se gotovo ne mlati prazna slama. Razpravlja se o aktualnih vprašanjih. Zastopani so na njih interesi in navadno tudi oblast. Vedno pa iščejo take ankete kompromisni izhod in nimajo nikdar obveznega značaja. Mnjenja so, navodila, inicijative. Toda pri izvedbi sklepov se upoštevajo želje le v toliko, kolikor ne nasprotujejo bistveno interesom tega ali onega mnjenja. Zato dosežajo ankete večinoma moralne uspehe, to je, zbujajo sočutje in zavest v odgovornih krogih, da bi bila potrebna sicer korektura razmer, da pa ni izvedljiva, ker bi preveč vznemirjala. Rudarska anketa! V Jugoslaviji je mnogo rudnikov in premogovnikov. V teh je dela dovolj, tudi bla-

Grozoviti umor na Dolenjskem.

Pri svetem Roku na Dolenjskem je bila umorjena v torek ponoči žena Andreja Malija. Majhno hišo in trgovino sta imela tam in Andrej se je priženil k hiši.

Najprej je izpovedal mož umorjene, da so zločinci prišli z avtomobilom, zlezli v hišo skozi podstrešno okence, ki je pa pre-majhno, ter umorili njegovo ženo. Mož je roparjem komaj ušel in poklical nje starše spodaj, katere je pa že prej obvestila mala nečakinja. Zločinca, ki sta bila dva, sta pobegnila v temno noč. Mož Andrej je hlinil žalost pri pogrebu, šel k izpovedi in k obhajilu. V tem so pa našli kolo v litijski okolici, ki je bilo last Andreja Malija. Andrej je tudi povedal, da so mu zločinci ukradli kolo. Sreča je hotela, da so možvega brata nekateri ljudje poznali in ga videli, ko se je peljal v Litijo, da se od tam kje popelje na Gorenjsko. Tako so našli sled za Andrejevim bratom Antonom in ga v tržiški okolici aretirali, ko je še imel krvavo obleko na sebi. Izgovori mu niso pomagali. Tudi ni mogel dokazati, kje bi se bil mudil tiste dni. Tona Mali torej ni bil doma, ampak na Dolenjskem pri bratu, kar potrjuje več prič, ki so ga videle zjutraj po umoru.

Tone je že tudi priznal sodelovanje, taji pa da bi bil Amalijo umoril on.

Mož Andrej, ki se tudi nahaja v zaporu, trdovratno taji skrivdo. Vendar je pa njegov brat Tone podal zopet važne izjave, ki sum potrjujejo. Tone se je pripeljal z vlakom na Dolenjsko, ni se pa pokazal v bratovi hiši. Opolnoči je prišel pred hišo, iz katere je prišel brat Andrej ter ga odvedel na skedenj v skrivališče, kjer ga je tajno preskrboval s hrano. V torek zvečer je prislonil lestvi ob hiši, kakor je bilo dogovorjeno. Z lestvama pa Tone ni imel ničesar opraviti in je Andrej že prejel odtrgal obroč, ki je zapiral lino. Ob 2. popolnoči je Tone počakal brata, ki ga je odvedel v prvo nadstropje, kjer pa je v spalnici Amalije bilo že vse gotovo. To najbrže ni vse resnično in je bolj verjetno, da je Tone sodeloval pri umoru, kar potrjuje tudi dejstvo, da je masko skril v nekem potoku pri Litiji. Pomembno je, da Tone teh krajev še nikdar prej ni videl.

Andrej pa vse taji. Pravi, da niti vedel ni, da je brat Tone skrit pri njem.

Iz komisijskega ogleda je jasno razvidno, da sta pri umoru sodelovali najmanj dve osebi, od katerih je ena našla usta nesrečnici in jo držala, druga pa obdelovala z nožem. Umr je bil naravnost zverinski, ki skoraj nima primera.

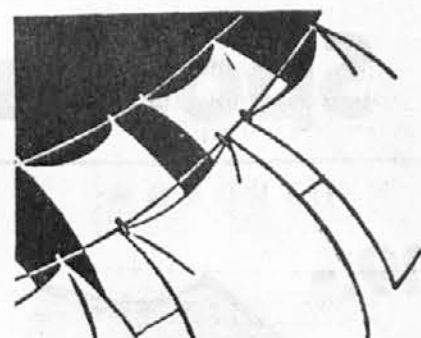
Andrej Mali je bil sploh pokvarjen človek, ki je bil že večkrat kaznovan, obdolžen tudi umora ali oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Kot tihotapec ima nedvomno precej grehov. Zaslišan je bil tudi v procesu proti Lombarju, ki je bil obsojen, češ, da je umoril bosanske prekupca v Šiški pri Ljubljani. Andrej Mali je bil razbremenilna priča, pa je končno svoje izjave prekalal ter bil obdolžen krivega pričevanja.

Točno razkritje tega zločina utegne posvetiti še v marsikateri zločin, ki ga prej ni bilo mogoče pojasniti. Silno zagonetno je, zakaj je morala postati Amalija žrtev tega krvoločnega. V tem oziru so doslej razširjene samo govorice. Ene trdijo, da je Amalija vedela za nekatere zločine ter da je morala umreti, da jih ne izda. Druge govorice pa trdijo, da se je hotel Andrej iznebiti žene, da se iznova poroči na Gorenjskem. Te stvari bo razkrila sodna obravnava.

go bi se lahko porabilo doma, če bi se ne uvažalo tuje, in če bi se več investiralo v domačo produkcijo te ali one vrste. Oživeti bi bilo treba domačo rudarsko industrijo ter ustvariti primerne stanovanjske in mezne pogoje za poklicne delavce, da bi se, če se ne bi mogli udeleževati v domačih revirjih, udeleževati lahko drugod ob čim ugodnejših delovnih pogojih. Izseljenjska politika se ni obnesla, začasna javna dela so trenutno pomoček, ni pa s tem še rešeno vprašanje trajnejše zaposlenosti v poklicu, ki je vsakemu delavcu večinoma najljubši. Gospodarski in socialni problemi torej niso problemi lokalnih anket, marveč so problemi državnih gospodarskih in socialopolitičnih anket. Tam naj bi se to vprašanje reševalo, a reševati bi se moralo korenito, na najširši bazi, če bi koga tudi nekoliko bolelo.

Nemški režim pridno zapira državljanje. Od 9. marca do 13. aprila je nemški režim samo na Bavarskem zaprl 5400 oseb. Navadno se izgovarja oblast s tem, da zapira ljudi, da jih zaščiti pred napadi. Doselej je bilo zopet izpuščenih 1630 oseb.

Vzgoja k demokraciji. Čehoslovaško ministristvo za šolstvo in ljudsko izobrazbo, ki ga vodi s. dr. Derer, je izdalo za vse šole stroga navodila, da se mora šolsko mladež vzgajati k demokraciji in medsebojni lojalnosti. Poučiti se mora mladino o ustavi, o demokraciji in ustavnih korporacijah.

Se že suši!

Vaše perilo, ki je sveže, dehteče in belo kot sneg! Tako ugodno, hitro in lepo pere samo Persil! Persil je in ostane nedosegljiv! Vzemite Persil za vsako perilo ter pazite na navodilo o uporabi, ki je na zavitkih.

Persil
varuje perilo.

„Uspehi“ racionalizacije.

Da ima racionalizacija, ki je bila izvedena v industriji v tekočem stoletju poleg solnčnih strani tudi senčne, je znano marsikomu. Iz Bulletin V. S. K. (Basel) navajamo nekaj primerov, ki naj pokažejo, kako je racionalizacija v ogromnih razmerjih povečala in zvišala možnosti produkcije:

V premogovnikih je bilo delo do nedavna navezano večinoma na ročno delo. V novjšem času pa je bila storitev posameznega rudarja zaradi uporabe stisnjene-ga zraka in strojev povečana za dno od 1.161 kg na več kakor 2000 kg. Primer in dokaz zato nam n. pr. nudi naša Trboveljska premogokopna družba, kjer producirajo danes z manj kakor 5.000 delavci več premoga, kakor so ga pa pred 10. leti z 10.000 delavci.

V železarski industriji je narasla letna storitev posameznega delavca od početka racionalizacije od 457 na 650 ton.

Preden je Henry Ford izdeloval avtomobile na tekočem traku, je zahtevala dovršitev enega avtomobila porabe 4.500 delovnih ur, zdaj pa je potrebnih za izdelavo enega avtomobila po Fordovi metodi samo okroglo 400 delovnih ur, torej za 11 krat manj časa.

Izdelava namiznega stekla je bila nekaj umetno rokodelstvo, moderna izdelava namiznega stekla po avtomatični poti zahteva pa le nekako petnajsti del onega ročnega dela, kakor je bilo potrebno v starih steklarnah, ki so izdelovale namizno steklo.

Posamezen delavec je napravil prej 450 kosov opeke, moderen stroj pa izdela dnevno 40.000 kosov.

Pred letom 1919 je napravil posamezen delavec dnevno 75 električnih žarnic; poseben stroj za njih izdelavo pa jih izgotovi danes dnevno 75.000!! Tisočkrat več...

Pri izdelavi klin za britje danes znači storitev ene delovne sile isto količino kakor storitev 500 delavcev še pred dvema letoma.

V težki kovinarski industriji je bilo treba računati za ostruženje enega valja, dolgega meter in v premeru 90 mm leta 1914 še sedem delovnih ur, 1932 pa samo še dve uri.

Za izdelavo enega vretena, dolgega en meter in s premerom 25 mm je bilo leta 1914 potrebna še delovna doba celih štirih ur, leta 1932 pa samo še pol ure.

Celo najbolj konzervativna oblika gospodarstva, to je poljedelstvo, je zdaj prežeta od tehlike in se modernih tehničnih pripomočkov poslužuje v polni meri. V poljedelstvu se danes porabi več kakor še enkrat toliko dušika in 58 odstotkov več kalija kakor pa pred vojno, in to je pripomoglo in dovedlo tudi do porasta svetovne produkcije pšenice od 83 milijonov ton na 103 milijone ton.

Na ta način se produkcija povečuje in olajšuje. Posledica vsega tega pa je pri današnjem načinu gospodarstva namesto večjega blagostanja delovnega ljudstva in človeštva sploh, vedno večja brezposelnost, ko je za isto količino produkcije potrebnih veliko manj delovnih sil in delovnih ur, kakor pa prej. Ta racionalizacija in nje — vsaj po današnjem produkcijskem načinu — nujna posledica brezposelnost povzročata vedno večje gorje na svetu. Odpomoč za to bo treba ne le najti, nego jo tudi izvesti, kajti šele tedaj bodo »uspehi« racionalizacije res uspehi v blagor človeštvu, ne pa v njega prokletstvo. (Cv. K.)

Sport.

Na novem igrišču »Svobode« se vršita v nedeljo dopoldne 2 tekmi, in sicer igra rezerva »Svobode« z »Rapido« rezervo ob 9. uri prvenstveno tekmo, ob pol 11. uri pa nastopi SK »Ptuj« proti »Svobodi« I. v verifikacijski tekmi. Vstopnina je mala.

Spomladi nimate pravega veselja brez novih čevljev.

OTROKOM:

19.-

Vrsta 4431-00
Lahki otroški čevljički za vsakdanjo nošnjo ob toplih dnevih. Izdelani so iz platna z gumijastim podplatom.

35.-

Vrsta 3661-00
Najdražjim — najboljši! Za Vaše ljubljence te močne in udobne čevljičke iz najfinejšega usnja.

39.-

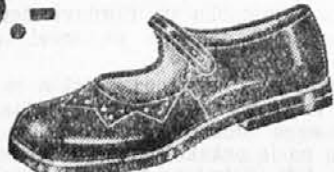
Vrsta 2942-00
Zračne in lahke sandale s podplatom iz crep-gumija. Za tople sončne dni neobhodno potrebne.

45.-

Vrsta 3922-00
Za nemirne dečke nizke čevlje iz boksa z močnim podplatom iz krupona. Zelo trpežni. Štev. 35-38 Din 69.

49.-

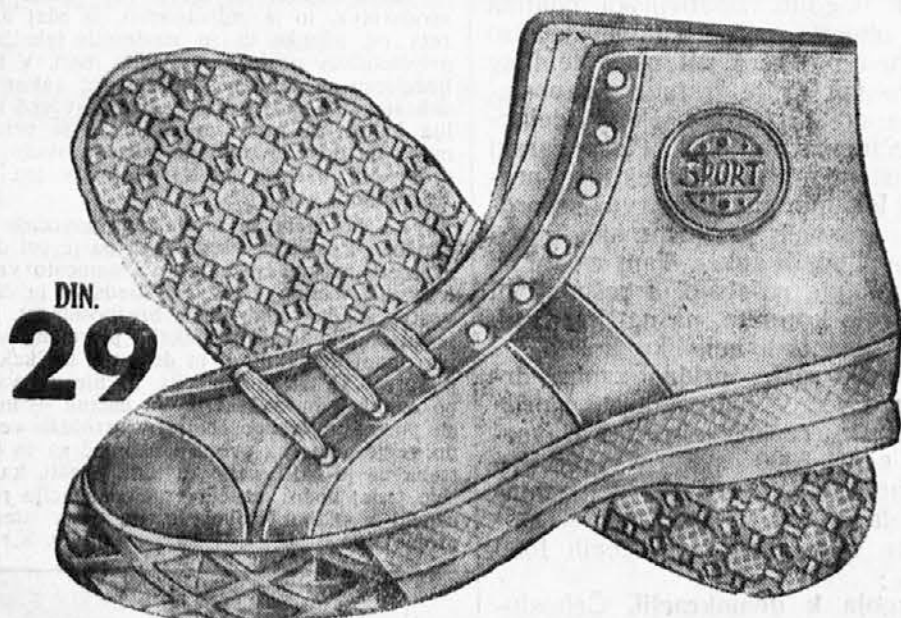
Vrsta 5851-30
Za Vaše ljubljence te kombinirane čevljičke iz laka ali v rjavi barvi. Zelo lepi in okusni.

69.-

Štev. 27-31 Vrsta 5842-40
Za deklice te udobne, kombinirane fleksibilne čevljičke iz laka ali rjavega boksa.

NAŠI SPORTNI ČEVLJI - PRAKTIČNI IN POCENI!

DIN.
29

Vel. 24-28. Najidealnejša obutev za vsak sport in vsako igro v prirodi. S temi čevlji boste prištedili mnogo denarja in obvarovali Vaše usnjene čevlje. Vel. 29-34 Din 35.-, 35-38 Din 39.-, moški Din 49.-

Z našimi novimi cenami smo omogočili letos vsakomur, da se lahko dobro obuže po potrebi, vremenu in za vsak poklic.

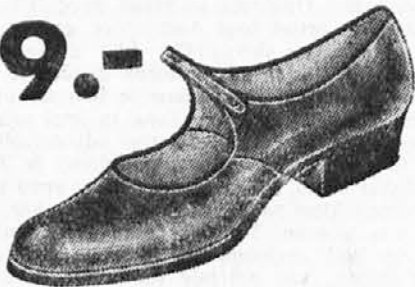
ZENAM:

49.-

Vrsta 3335-10
Ženski sivi platneni nizki čevljički z gumijastim podplatom. Za lepe sončne dni.

69.-

Vrsta 3945-03
Praktičen in udoben čevlji iz črnega boksa z gumijastim podplatom. Nenadomestljiv za vsakdanjo uporabo.

99.-

Vrsta 2845-11
Za navadne dni te čevlje iz črnega ali rjavega boksa. Ravno take iz laka za nedeljo in praznik za Din 99.-

129.-

Vrsta 2605-16
Zelo okusno okrašeni čevlji k sportnemu kostumu. Izdelani so iz temnorjavega boksa.

69.-

Vrsta 3925-23
Za hišne gospodinje, kadar gredo kupovat na trg, te praktične in trpežne čevlje iz boksa z gumijastim podplatom.

79.-

Vrsta 8865-11
K lahki letni obleki te idealne in okusno kombinirane opanke. Zelo so mračne, lahke in udobne. Rdeče in modre.

129.-

Vrsta 1805-68
Eleganten lakast čevljiček kombiniran z usnjnim podplatom. Idealen čevlji za vsako damo, kadar gre v družbo ali na obiske.

129.-

Vrsta 9645-38
Eleganten čevlji iz rjavega boksa ali črnega laka s kombinacijo iz kačje kože.

149.-

Vrsta 9505-97
Vedno eleganten pems-čevljiček iz laka ali rjavega boksa z okusnim okrasom.

CENENE NOGAVICE iz prvovrstnega materiala

Otroške nogavice:	Ženske nogavice:
Dolge bombažaste Din 8, 10, 12-	Najfinejše svilene . . . Din 29.-
Kratke iz sukanca Din 7.-, 9.-	Svilene viscose . . . 25.-
Za sport 10.-, 12.-	Svilene 19.-
	la flor 19.-
	Bombažaste 15.-
	Bombažaste, normal . . . 9.-
	Iz sukanca za sport . . . 10.-
Moške nogavice:	
Iz sukanca ali polsvile Din 15.-	
Egipčovski bombaž z 10.-	
deseni 7.-	
Polsvilene 7.-	
Močne bombažaste 5.-	

Cistite svoje čevlje z našo kremo
i škatljo Din 1.-

MOZEM:

69.-

Vrsta 2947-00
Sandale, ki ne žulijo ne nog ne žepa. Zelo so lahke, zračne in udobne. Ženske Din 49.-

89.-

Vrsta 2927-41
Zračne in lahke sandale s chrom-podplatom neobhodno potrebne za tople dni.

89.-

Vrsta 1937-29
Iz močnega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo uporabo. Rjavi ali črni.

129.-

Vrsta 1637-21
Nizki čevlji iz dobrega črnega ali rjavega boksa z usnjnim podplatom.

149

Vrsta 1637-80
Nizki čevlji iz prvovrstnega telečjega boksa, okrašeni s perforacijo. Nosijo se k sportni obleki. Usnjena peta.

99.-

Vrsta 3967-22
Visoki čevlji iz močnega boksa s široko in udobno obliko in z močnim gumijastim podplatom. Zelo trpežni.

Alata